

National Institute for Public Health
and the Environment
Ministry of Health, Welfare and Sport

Çocuğunuzu aşılarla koruyun

Ulusal Aşı Programı

Çocuğunuzu aşılarla koruyun

Hollanda'da neredeyse bütün çocuklar ciddi bulaşıcı hastalıklara karşı aşılanmaktadır. Bu nedenle bu hastalıklar artık çok nadir görülmektedir. Yine de aşı yaptırmak önemlidir, çünkü aşı yaptırmayı bırakırsak hastalıklar yeniden ortaya çıkar. Çocuğunuzun vücudu hasta edici virüslere ve bakterilere karşı aşı yoluyla direnç oluşturur.

Çocuk bu sayede ciddi hastalıklara ve komplikasyonlara karşı korunmuş olur. Ayrıca bu hastalıklar çocuğunuzdan başkalarına da bulaşamaz. Bu (henüz) aşı olmamış çocuklar için de çok önemlidir. Çünkü bu çocuklar örneğin henüz çok küçük oldukları için veya bir hastalık nedeniyle aşı olamamış olabilirler.

Hayata sağlıklı bir başlangıç

Çocukların hayata sağlıklı bir başlangıç yapabilmelerini önemsiyoruz. Bu nedenle dünyanın tüm ülkeleri çocuklara aşı olma imkanı sunuyor. Her ülkenin kendisine ait

bir aşı programı vardır. Bu programların hepsi birbirine çok benzemektedir. Hollanda'da yaşayan çocuklara 60 yılı aşkın bir süredir aşı yapılmaktadır.

Difteri

Difteri ağır bir larenjittir. Çocuk felci veya polyo bacakların, kolların ve/veya solunum kaslarının kalıcı olarak felç olmasına yol açabilir.

Boğmaca

Boğmaca aylarca devam edebilen şiddetli öksürük nöbetlerine neden olur. Bu, özellikle de bebekler için tehlikelidir. Öksürük nöbetleri bebeklerde aşırı yorgunluğa ve beyin hasarına yol açabilir. Hatta bebekler bunun sonucunda ölebilir bile. Boğmaca aşısı iyi bir koruma sağlar fakat bu koruma komple bir koruma değildir ve hayat boyu da devam etmez. Aşı olduğu halde yine de boğmacaya yakalanan çocuklarda hastalığın şiddeti daha azdır.

Tetanos

Tetanos, kaslarda kramplara yol açan bir hastalıktır. Tetanos, tedavi edilmediği takdirde ölümcüldür. Tetanos bulaşıcı değildir. Bir çocuk, (evcil) bir hayvan tarafından ısırılırsa veya sokaktaki pisliklerin bir yaraya girmesi halinde tetanosa yakalanabilir.

Çocuk felci

Çocuk felci veya polyo bacakların, kolların ve/veya solunum kaslarının kalıcı olarak felç olmasına yol açabilir.

Hib-hastalığı

Hib-bakterisi kan zehirlenmesi, menenjit, küçük dil iltihabı, zatürre veya eklem iltihabı gibi ciddi enfeksiyonlara yol açar.

Hepatitis B

Hepatit B, bir karaciğer iltihaplanmasıdır. Bazen virüs vücudunuzda kalır. Bu durumda karaciğer hepatit B nedeniyle büzüşebilir ve karaciğer kanseri meydana gelebilir.

Pnömonok hastalığı

Pnömonoklar kan zehirlenmesine, ağır zatürreye ve menenjitte (yani beyin zarı iltihaplanmasına) yol açabilen bakterilerdir. Ayrıca çocuklar bunun sonucunda sağır da olabilir. Aşı, en sık görülen hasta edici pnömonoklara karşı etkilidir.

Kabakulak

Kabakulak örneğin: tükürük bezleri enfeksiyonudur. Bu nedenle kabakulak olan çocukların yanakları ve boyunları şişer. Bazen de menenjit (beyin zarı iltihaplanması) meydana gelir. Erkek çocuklarında kabakulak kısırlığa neden olabilir.

Kızamık

Kızamık, yüksek ateş ve deri döküntüsüyle baş gösteren döküntülü bir hastalıktır. Genellikle kulak iltihabı ve bazen de ölümcül olabilen zatürre veya beyin iltihaplanması meydana gelebilir. Kızamık çok bulaşıcıdır.

Kızamıkçık

Kızamıkçık da döküntülü bir hastalıktır fakat kızamiğe göre çok daha az ciddîdir. Bu hastalık, hamilelik sırasında doğmamış bebek için tehlikelidir. Bebek ciddî anormalliklerle doğabilir. Hamile kadınlara bulaşmasını önlemek amacıyla hem kızlara hem erkeklere kızamıkçık aşısı yapılır.

Meningokok hastalığı

Meningokok hastalığına çeşitli türlerdeki meningokok bakterileri neden olur. İnsanlar meningokok hastalığı neticesinde menenjitte yakalanabilir veya kan zehirlenmesi geçirebilir. Bunlar kısa sürede ölüme yol açabilen ağır hastalıklardır. Çocuklar iyileşince kalıcı olarak sağlıklı, öğrenme ve davranış problemleri yaşayabilir. Kan zehirlenmesi sonucunda bazen bir kolun veya bacağın kesilmesi gerekir. Hollanda Aşı Programında yer alan aşı A, C, W ve Y türlerine karşı koruma sağlamaktadır.

HPV

HPV (Human papilloma virüsü), erkek ve kadınlarda ağız, boğaz, penis, anüs ve rahim ağzı kanseri gibi çeşitli kanserlere neden olabilen bir virüs grubudur. On kişiden sekizi hayatlarında bir veya daha fazla kez HPV ile enfekte olurlar. Çocuklar on yaşına geldiklerinde HPV aşısı için davetiye alırlar. Çocukları virüs bulaşmadan önce aşılama onları en iyi şekilde korur.

**“Çocuğunuza
ve birbirinize
iyi bakın”**

Trilce (33 yaşında) aşı yaptıranın sağlıklı ve mantıklı bir tercih olduğunu düşünüyor

Trilce, kızı Isabella'nın doğumundan önce bile çocuk yetiştirme konusunda net bir görüşe sahipti. Sağlık bu konuda önemli bir rol oynamakta. Trilce kocasıyla veya arkadaşlarıyla bu konuda sık sık yemek masasında sohbet ediyor. Bu sohbetler sağlıklı beslenme ve uyku hakkında yapılırken aynı zamanda aşılama hakkında da yapılıyor. Trilce'ye göre bu da normal olarak bunun bir parçası. Aşı, kızının korunması ve güvenliği için önemli. Ve diğer çocukların da.

*Trilce'nin ve kızı Isabella'nın hikayesini şu internet sayfasında okuyabilirsiniz:
rijksvaccinatieprogramma.nl/trilce*

Güvenli ve güvenilir

Aşılar kullanılmalarına izin verilmeden önce kapsamlı bir şekilde test edilmektedir. Bu, diğer ilaçlarda da olduğu gibi yapılmaktadır. Bir aşı, yalnızca etkili ve güvenli olduğunun anlaşılması halinde çocuklara yapılabilir. Ayrıca kullanım sırasında da aşıların güvenliğine dikkat edilmektedir. Bu yalnızca Hollanda'da değil, tüm dünyada yapılmaktadır.

Yan etkilerle ilgili bilgileri 8. sayfada bulabilirsiniz.

Aşı ve prospektüs

Çocuğunuza yapılan aşıların içinde hangi maddelerin bulunduğunu bilmek ister misiniz? Ulusal Aşı Programının internet sitesinde çeşitli aşıların tüm prospektüslerini bulabilirsiniz. Bakınız rijksvaccinatieprogramma.nl/bijsluiters.

Çocuğuma hangi aşılar yapılır?

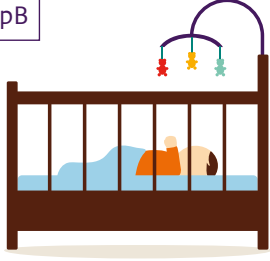
1. Aşı

2. Aşı

3. ayın sonunda

DaBTP - Hib - HepB

KPA

5. ayın sonunda

DaBTP - Hib - HepB

KPA

11. ayın sonunda

DaBTP - Hib - HepB

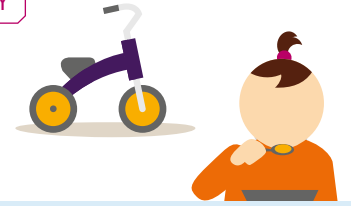
KPA

14. ayın sonunda

KKK

MenACWY

4 yaşında

DaBTP

9 yaşında

DTP

KKK

10 yaşında

(Altı ay sonra 2. aşı)

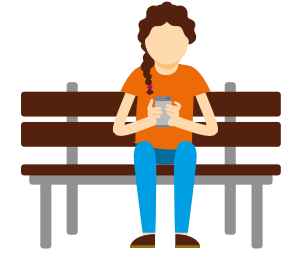
HPV

HPV

14 yaşında

MenACWY

2. ayın sonunda ek DaBTP-Hib-HepB aşısı

Anne hamilelik sırasında boğmaca aşısı olmadıysa ve özel durumlarda çocuklara 2. ayın sonunda ek bir aşı yapılır.

Çocuk doktoru bu hususu sizinle konuşur.

Kısaltmaların anlamları

D Difteri
K Boğmaca
T Tetanos

P Çocuk felci
Hib Hemofilus influenza Tip b
HepB Hepatit-B

KPA Konjüge Pnömonok Aşısı
K Kabakulak
K Kızamık

K Kızamıkçık
MenACWY ACWY- Meningokok aşısı
HPV İnsan (human) Papilloma Virüsü

Bu aşılar çocuğuma ne zaman yapılır?

Çocuklar yaklaşık 3 aylık olduklarında ilk aşıları yapılır. Bağışıklık sistemi bu yaşta bile iyi tepki verebilmektedir. Aşı yapma zamanları en iyi korumayı sunacak şekilde seçilmiştir. Özellikle de çok küçük bebekler boğmaca gibi bulaşıcı hastalıklara karşı çok savunmasızdır. Hollanda'da yaşayan hamile kadınlara 22. haftadan itibaren boğmaca aşısı sunulmasının nedeni de budur. Hamilelik sırasında aşı yapılması sayesinde bebek doğumdan itibaren boğmacaya karşı korunur. Çocuklara genellikle her seferinde iki aşı yapılır. Aşılar üst bacadan veya kolun üst kısmından yapılır.

Çocuğum hasta. Bu durumda ona aşı yapılabilir mi?

Çocuğunuz hastaysa veya ilaç kullanıyorsa bu durumu çocuk doktoruna veya hemşireye danışın. Bazen aşının bir süre ertelenmesi akıllıca olabilir.

Yan etkiler için öneriler

Aşıların yan etkileri olabilir. Bunun nedeni aşıların vücudun savunma sistemini çalıştırıyor olmasıdır. Bu yan etkiler genellikle hafiftir ve kendiliğinden geçer. En sık görülen yan etki, aşı yapıldıktan kısa bir (sıcaklık 38 derece civarında) süre sonra

meydana gelen hafif ateştir. Ayrıca aşının yapıldığı yer biraz kızarabilir veya şişebilir. Ağrıyı azaltmak için birkaç öneri:

- Ateşliken yeterli miktarda sıvı almak çok önemlidir.
- Küçük bebeklerin halsiz oldukları durumlarda sarılmak ve dikkatlerini dağıtmak işe yarar.
- Bir çocuğun ağrısı varsa veya halsiz görünüyorsa Parasetamol işe yarayabilir. Çocuğuna verilebilecek uygun doz için prospektüsü okuyabilirsiniz.
- Aşının yapıldığı kola veya bacağa fazla dokunmamaya çalışın. Çünkü bu, ağrıyı daha da artırabilir.

Şiddetli yan etkiler çok nadir görülür. Çocuğunuz çok hasta olduğu için veya halsizliği veya ateşi birkaç günden sonra halen devam ettiği için endişeleniyor musunuz? Öyleyse aile hekimiyle iletişime geçiniz.

Yan etki bildirme

Bir aşının yan etkisini aşıyı yapan doktora veya hemşireye bildirebilirsiniz. Bu durumda onlar da bu yan etkileri Lareb Yan Etkiler Merkezine bildirir. Yan etkiyi www.lareb.nl aracılığıyla kendin de bildirebilirsin. Bunu ayrıca rijksvaccinatieprogramma.nl internet sitesi üzerinden de yapabilirsin.

Ulusal Aşı Programı Dışındaki Aşılar

Ulusal Aşı Programına dahil olmayan aşılar da vardır. Çocuğunuza veya kendinize bu aşıları da yaptırabilirsiniz. Fakat bu aşıları kendiniz ödemek zorundasınız. İsterseniz bunu aile hekiminizle veya bir aşı merkeziyle görüşebilirsiniz. Bu aşıları konsültasyon bürosunda yaptıramazsınız.

Hollanda'da temin edilebilen aşılar hakkında daha fazla bilgiyi rivm.nl/vaccinaties sitesinden edinebilirsiniz.

Tüberküloz riski yüksek olan çocuklara tüberküloz aşısı önerilmektedir. Çocuğunuz bu aşı için önerilen grupta yer alıyorsa size GGD'nin tüberkülozla mücadele bölümünden bir çağrı gönderilir. Sorularınız için GGD ile iletişime geçebilirsiniz. Aşı masrafları sağlık sigortası tarafından karşılanmaktadır.

Çocuğunuzla (uzak) bir yolculuğa mı çıkacaksınız? Öyleyse (GGD'nin) seyahate çıkanların aşılanması bölümüyle irtibata geçerek ek aşı gerekip gerekmediği hakkında bilgi alın.

Çocuk ve Ergen Sağlığı Kurumuyla görüşme

Çeşitli bulaşıcı hastalıklar, aşılar ve yan etkiler hakkında daha fazla bilgiyi rijksvaccinatieprogramma.nl internet sitesinde bulabilirsiniz. İnternette maalesef çok fazla yanlış bilgi de yer almaktadır. Bu

nedenle aşılar ve hastalıklar hakkında sorularınız için daima konsültasyon büronuzun doktoruna veya hemşiresine ya da bölgenizdeki Gençlik ve Aile Merkezine yahut GGD'ye başvurabilirsiniz.

Aşı hakkında bilgiler

Ulusal Halk Sağlığı ve Çevre Enstitüsü (RIVM), Hollanda'daki Ulusal Aşılama Programını koordine eder. RIVM, Ulusal Aşılama Programının aşıları hakkında ebeveynleri bilgilendirir ve aşı davetiyelerini gönderir. Bölgedeki Gençlik Sağlık Kurumu (JGZ), Ulusal Aşılama Programını uygular ve aşıları yapar.

Çocuğunuz aşı olduysa, JGZ aşılarla ilgili ayrıntıları JGZ sistemine ve çocuğunuzun aşı sertifikasına kaydeder. Kabul ederseniz, JGZ verileri RIVM ile paylaşacaktır. Bu veriler, çocuğunuzun kişisel verileriyle birlikte aşı verileriyle ilgilidir. JGZ çocuk doktoru veya JGZ çocuk hemşiresi, verileri JGZ ve RIVM arasında paylaşmak için sizden izin ister.

Bu izin önemlidir. RIVM, ancak çocuğunuzun hangi aşıları vurulduğunu tam olarak bildiği takdirde çeşitli görevlerini (uygun bir şekilde) yerine getirebilir. RIVM, örneğin verileri çocuğunuzun aşılarıyla ilgili size doğru bir hatırlatma göndermek için kullanır. RIVM ayrıca talep etmeniz halinde çocuğunuzun aşı sertifikasının bir suretini size temin edebilir.

RIVM, verileri Ulusal Aşılama Programının ve aşıların kalitesini izlemek için de kullanır. RIVM son olarak ise verileri Hollanda'da kaç çocuğun tüm aşılarını yaptırdığını hesaplamak için kullanır. Bulaşıcı bir hastalık ortaya çıkarsa, kaç kişinin korunduğunu bilmek çok önemlidir. RIVM o durumda hastalığın yayılıp yayılmadığını ve önlemlerin gerekli olup olmadığını değerlendirebilir.

Daha fazla bilgi için bkz. www.rijksvaccinatieprogramma.nl/jouw-toestemming.

Published by:

**National Institute for Public Health
and the Environment, RIVM**

P.O. Box 1 | 3720 BA Bilthoven

The Netherlands

www.rivm.nl/en

January 2022

Committed to *health and sustainability*